

POSTANOWIENIE

Dnia 1 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 1 września 2016 r.,

sprawy **R. M.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 91 § 1 k.k.,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 15 stycznia 2016 r., sygn. akt VII Ka (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w O.

z dnia 25 lipca 2014 r., sygn. akt VII K (...)

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 25 lipca 2014 r., sygn. VII K (...) R. M. został skazany za ciąg przestępstw polegających na tym, że:

- w okresie od 23 września 2011 r. do 23 listopada 2011 r. w O., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził w błąd A. J. co do posiadania wykształcenia prawniczego i kwalifikacji zawodowych umożliwiających świadczenie usług prawnych i sporządził w jej imieniu pisma procesowe do Sądów Rejonowego i Okręgowego w O., za co pobrał od pokrzywdzonej kwotę 2460 zł, doprowadzając ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem;

- w okresie od 28 stycznia 2012 r. do 3 lutego 2012 r. w O., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził w błąd K. O. co do posiadania kwalifikacji zawodowych adwokata umożliwiających świadczenie usług prawnych i sporządził w jej imieniu pisma procesowe do Sądu Rejonowego w L., za co pobrał od pokrzywdzonej kwotę 500 zł, doprowadzając ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, przy czym obu czynów dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w art. 64§1 k.k..

Kwalifikując ciąg tych przestępstw z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. i w zw. z art. 91§1 k.k. Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art., 46§1 k.k. Sąd ten zobowiązał oskarżonego do zwrotu pokrzywdzonym wymienionych wyżej kwot, a na mocy art. 41§2 k.k. orzekł wobec niego zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na odpłatnym udzielaniu porad prawnych na okres 2 lat.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę, wyrokiem z dnia 15 stycznia 2016 r., sygn. VII Ka (...), Sąd Okręgowy w O. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od prawomocnego wyroku obrońca R. M. złożył kasację. Podniósł w niej zarzuty rażącej obrazę przepisów prawa procesowego mającej istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia:

1. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. przez zaakceptowanie w toku kontroli odwoławczej naruszenia przez Sąd Rejonowy zasady swobodnej oceny dowodów, polegającej w szczególności na uznaniu za wiarygodne zeznań A. J. i K. O.;

2. art. 457§3 k.p.k. w zw. z art. 433§2 k.p.k. przez brak wskazania w uzasadnieniu wyroku dlaczego zarzuty apelacji w zakresie błędu w ustaleniach faktycznych zostały uznane za niezasadne;

3. art. 433§2 k.k. w zw. z art. 7 k.p.k. przez nierozpoznanie zarzutu kwestionującego ustalenie o wprowadzeniu przez oskarżonego w błąd pokrzywdzonych co do posiadania wykształcenia prawniczego i kwalifikacji zawodowych adwokata;

4. art. 170§1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. przez bezzasadne oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii grafologicznej znajdującej się w

aktach VII K (...) Sądu Rejonowego w O., świadczącej o tym, że K. O. podpisała umowę z oskarżonym pt. „zlecenie usług”, a zatem miała świadomość, że nie ma on kwalifikacji zawodowych do pełnienia funkcji adwokata;

5. art. 170§1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. przez oddalenie wniosku dowodowego z nagrania rozmowy telefonicznej oskarżonego z K. O., dołączonego do osobistej apelacji oskarżonego, co dowiodłoby, że w/w miała świadomość, iż oskarżony nie jest prawnikiem.

W konkluzji obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w O. wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył:

Zarzuty w pkt 1 – 3 pozornie tylko noszą cechy zarzutów kasacyjnych, gdyż w gruncie rzeczy skarżący podważa w nich, w sposób mniej lub bardziej skonkretyzowany, ustalenia faktyczne co do tego, że oskarżony wprowadził pokrzywdzone w błąd, upewniając, iż miał kwalifikacje zawodowe do udzielania porad prawnych i składania pism procesowych w sprawach sądowych. W drugim z zarzutów autor kasacji ogólnikowo wytknął Sądowi odwoławczemu, że nietrafnie odrzucił zarzuty błędów w ustaleniach zawarte w apelacji oskarżonego. Natomiast w pierwszym i trzecim zarzucie konkretyzował treść tych ustaleń w odniesieniu do każdej z pokrzywdzonych. Należy w związku z tym zauważyć, że Sąd drugiej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku rozważył zarzut apelacji, w którym kwestionowano ustalenia co do okoliczności, w jakich oskarżony markował swoje rzekome kwalifikacje w zakresie usług prawniczych i kategorycznie ów zarzut odrzucił. Przedstawił swoje stanowisko w przekonującym wywodzie na s. 8-10 uzasadnienia. Ponowienie zarzutów błędów w ustaleniach, nawet pod formułą obraży art. 433§2 k.p.k. i art. 457§3 k.p.k. nie może być skuteczne w postępowaniu kasacyjnym, gdyż w istocie zmierza do ponowienia kontroli odwoławczej wyroku Sądu pierwszej instancji, co jest proceduralnie niedopuszczalne. Z tych to względów wszystkie trzy zarzuty należało uznać za bezzasadne w stopniu oczywistym.

Czwarty zarzut kasacji jest także ewidentnie bezzasadny. Niczego przecież nie mogło zmienić w ocenie czynu popełnionego na szkodę K. O. to, że oskarżony podsunął jej do podpisu umowę zatytułowaną „zlecenie usług”. Rzecz przecież w tym, że sprawca zaoferował usługę, do której świadczenia nie miał żadnych profesjonalnych kwalifikacji, a tym bardziej uprawnień i wyłudził od ofiary wynagrodzenie. Dopuszczanie w tym stanie rzeczy opinii grafologicznej dla potwierdzenia, że pokrzywdzona podpisała taką umowę, zmierzałoby do wykazania okoliczności, która nie mogła mieć najmniejszego wpływu na rozstrzygnięcie o winie oskarżonego. Nie można więc upatrywać tu obrazy art. 170§1 pkt 2 k.p.k..

Na taką samą ocenę zasługuje piąty zarzut kasacji, w którym skarżący wytknął, że w postępowaniu dowodowym nie odtworzono nagrania z rozmowy telefonicznej oskarżonego i K. O., z której miałyby wynikać, że ta ostatnia powinna wiedzieć, iż R. M. nie jest prawnikiem. W sprawie ustalono przecież, że w pewnym stadium kontaktowania się z oskarżonym pokrzywdzona domyślała się, że ma do czynienia z osobą udającą tylko posiadanie kwalifikacji prawniczych i naciągającą nieświadome tego osoby na opłacanie jego „usług”. Już wcześniej jednak zapłaciła ona oskarżonemu za owe usługi, gdyż była wprowadzona w błąd co do tego, że ma on stosowne kwalifikacje zawodowe. Bez znaczenia byłoby analizowanie treści rozmowy telefonicznej między tymi osobami, która w przekonaniu skarżącego powinna była dać pokrzywdzonej powód do powątpiewania, czy rozmówca rzeczywiście jest prawnikiem. W oparciu o szereg innych okoliczności ustalono przecież, że K. O. powierzyła oskarżonemu inicjowanie sprawy w Sądzie Rejonowym w L., jako osobie podającej się za profesjonalnie zajmującą się takimi czynnościami.

Wobec oczywistej bezzasadności wszystkich zarzutów kasacji Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej.

O zwolnieniu skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 624 k.p.k.